

Centramèrica aguaita la pau

La desmobilització de la *contra* el dia 25 d'abril pot portar la pau i l'estabilitat a Amèrica Central, després de dècades de guerra.

Daniel Ortega.

L' Amèrica central sembla caminar cap a la pau. La darrera setmana, la diplomàcia aconseguí més que deu anys de guerra a Nicaragua i El Salvador. A Ginebra, sota els auspicis del secretari general de les Nacions Unides Javier Pérez de Cuéllar, una delegació del govern salvadoreny i una altra de la guerrilla del Front Farabundo Martí d'Alliberament Nacional (FMLN) acordaren negociar la fi del conflicte "en el més breu temps possible" i promoure la democratització del país. A Montelimar, un balneari situat a la costa del Pacífic de Nicaragua, els cinc presidents de la zona, reunits en la setena cimera, decidiren demanar la desmobilització de la *contra*, abans del dia 25 d'abril, data en què Daniel Ortega traspasarà els poders presidencials a Violeta Barrios de Chamorro, sorprenent guanyadora de les eleccions celebrades el 23 de

febrer.

Els dos pactes són un èxit per a Oscar Arias, el president de Costa Rica que amb la seva obstinació, malgrat els recels del president Reagan, reuní els caps d'estat centramericans a Guatemala, l'agost de 1987, perquè signessin els acords d'Esquipulas. Arias, perseverant, guanyà el Premi Nobel de la Pau per la seva dedicació a aquesta zona tan castigada d'Amèrica, mentre s'anaven donant els requisits indispensables per a poder començar a negociar la pacificació. En primer lloc, la distensió internacional, la conseqüència més immediata de l'enfonsament ideològic, polític i militar de la Unió Soviètica. Els sandinistes, encara que han demostrat una certa autonomia, van saber ben aviat que no podien contar amb el suport soviètic, que permeté, per feblesa davant els Estats Units, la invasió de Granada, l'atac aeri a Trípoli i

Bengazi i la recent intervenció a Panamà.

L'acord sobre la desmobilització de la *contra* també ha estat possible per la derrota electoral dels sandinistes. Amb el cinisme habitual, la diplomàcia nord-americana havia advertit que no pensava abandonar els seus aliats de la *contra* si els sandinistes obtenien la victòria. El triomf de Violeta Chamorro, un colp duríssim per a qui cregué en el projecte sandinista, ha facilitat la pacificació de Nicaragua, deixant Washington sense arguments per a mantenir aquesta guerrilla.

L'aïllament del règim cubà, la derrota sandinista, la pressió nord-americana sobre el president Alfredo Cristiani i la comprovació que era impossible la victòria militar han estat els factors que han decidit el govern d'El Salvador i el FMLN acceptar la mediació de les Nacions Unides. Cristiani,

l'exponent més moderat de l'Aliança Republicana Nacionalista (ARENA, extrema dreta) ha aconseguit imposar les seves tesis negociadores als sectors més durs del seu partit i de l'exèrcit, els mateixos que l'havien assetjat quan l'ofensiva del FMLN sobre San Salvador. La guerrilla també sembla més pragmàtica, després de comprovar que no disposa de capacitat militar per a prendre el poder. Malauradament per a ells, l'experiència sandinista de derrocar un règim per les armes no es tornarà a repetir a Amèrica, un continent estretament vigilat per Estats Units. Els sectors més radicals del FMLN han hagut d'acceptar que la prolongació de la guerra, l'anomenada *guerra popular prolongada*, era contraproductiu en les actuals circumstàncies de retrocés del camp socialista.

Antoni Castel